

15.1 - שלב א – מרד אבשלום – מי-מה-מתי-למה-איפה?**1. שמ"א ח:יא**

וַיֹּאמֶר זֶה יְהִיָּה מִשְׁפֵּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִמְלֹךְ עֲלֵיכֶם אֶת בְּנֵיכֶם יִקַּח וְשָׂם לוֹ בְּמִרְכָּבָתוֹ וּבְפָרָשָׁיו וְרָצוּ לִפְנֵי מִרְכָּבָתוֹ:

2. מל"א א:ה

וַאֲדֹנָיָה בֶן חַגִּית מִתְנַשֵּׂא לֵאמֹר אֲנִי אֶמְלֹךְ וַיַּעַשׂ לוֹ רֶכֶב וּפָרָשִׁים וְחֲמִשִּׁים אִישׁ רָצִים לִפְנָיו:

3. מל"א יח:מו

וַיַּד יִקְנֹק הֵיטָה אֶל אֱלֹהָיו וַיִּשְׁנֶס מִתְנָיו וַיִּרְץ לִפְנֵי אַחָאָב עַד בְּאֶכָה וַיִּזְרַעְאֶלָה:

4. רד"ק מל"א שם

... ולמדו רבותינו ז"ל מזה ואמרו לעולם תבא אימת מלכות עליך שהרי אליהו שנס מתניו ורץ לפני אחאב:

5. זבחים דף קב.

א"ר ינאי: לעולם תהא אימת מלכות עליך, דכתיב וירדו כל עבדיך אלה אלי, ואילו לדידיה לא קאמר ליה. רבי יוחנן אמר, מהכא: וַיַּד ה' הֵיטָה אֶל אֱלֹהָיו וַיִּשְׁנֶס מִתְנָיו וַיִּרְץ לִפְנֵי אַחָאָב.

6. מכילתא דרבי ישמעאל בא יג ד"ה ויקרא למשה

וכן הקב"ה אמר לו חלוק כבוד למלכות שנא' וידבר יי' אל משה ואל אהרן ויצום אל פרעה צום לחלק כבוד למלכות וכן מצינו ביוסף שחלק כבוד למלכות שנא' בלעדי אלהים יענה את שלום פרעה (ברא' מא טז) וכן יעקב חלק כבוד למלכות שנא' ויתחזק ישראל וישב על המטה (שם מח ב). וכן אליהו חלק כבוד למלכות שנא' וַיַּד ה' הֵיטָה אֶל אֱלֹהָיו וַיִּשְׁנֶס מִתְנָיו וַיִּרְץ לִפְנֵי אַחָאָב (מ"א יח מו).

7. דברים ט"ז

(יח) שִׁפְטִים וְשִׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ בְּכָל שַׁעֲרֵיךָ אֲשֶׁר יִקְנֹק אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ לְשִׁבְטֵיךָ וְשִׁפְטוֹ אֶת הָעָם מִשְׁפָּט צָדִק:

8. דברים כ"א

(יט) וְתִפְשׁוּ בּוֹ אֲבִיו וְאָמוֹ וְהוֹצִיאוּ אֹתוֹ אֶל זִקְנֵי עִירוֹ וְאֶל שַׁעַר מִקְמוֹ:

9. עמוס ה' טו

שָׂנְאוּ רַע וְאָהָבוּ טוֹב וְהִצִּיגוּ בְשַׁעַר מִשְׁפָּט אוֹלֵי יַחַן וְיִקְנֹק אֱלֹהֵי צְבָאוֹת שְׁאֲרִית יוֹסֵף: ס

10. רד"ק עמוס שם

(טו) שנאו רע - והציגו בשער משפט, ר"ל העמידו המשפט בשער שהוא מקום מושב השופטים והזקנים:

11. רות ד':א

ובעז עלה השער וישב שם והנה הגאל עבר אשר דבר בעז ויאמר סורה שבה פה פלגי אלמני ויסר וישב:

12. רש"י שמ"ב ט"ו:ז

(ז) מִקֶּץ אַרְבַּעִים שָׁנָה - ששאלו ישראל מלך משמואל נתגלגל דבר מרד והשפלה במלכות:

13. גמ' תמורה דף יד:

ארבעים שנה למאן? תניא, רבי נהוראי אומר משום רבי יהושע: מקץ ארבעים שנה ששאלו להם מלך. דתניא: אותה שנה ששאלו להם מלך, אותה שנה עשירית של שמואל היתה עשר שנים מלך שמואל בעצמו, שנה אחת שמלך שאול ושמואל, ושתיים שמלך שאול בעצמו, ושלישים ושבע שמלך דוד.

14. רלב"ג שמ"ב ט"ו:ז

וַיְהִי מִקֶּץ אַרְבַּעִים שָׁנָה - יתכן שאלו ארבעים שנה התחילו מעת צמיחת המלכות בישראל ר"ל מעת המשח שאול או התחילו מעת שלמות ארבעים שנה מעת המשח דוד

15. רלב"ג שמ"ב ט"ו:ז

והנה מפני שראה אבשלום ששם צמחה המלוכה לדוד והצליח בה חשב שיהיה המקום גורם ולזה בחר ללכת לחברון:

16. שמ"א כ"ב

(ז) וַיֹּאמֶר שְׂאוּל לַעֲבָדָיו הַנְּצָבִים עֲלוּ שְׁמְעוּ נָא בְנֵי יִמִּינִי - גַם לְכַלְכֶּם יִתֵּן בֶּן יִשְׂרָאֵל וְכַרְמִים? לְכַלְכֶּם יִשִּׁים שָׂרֵי אֱלֹפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת? (ח) כִּי קִשְׁרָתָם כְּלָכֶם עָלֶי וְאִין גְּלָה אֶת אֲזָנֵי בְּכָרְת בְּנֵי עַם בֶּן יִשְׂרָאֵל חֲלָה מִכֶּם עָלֶי וְגִלָּה אֶת אֲזָנֵי כִּי הִקִּים בְּנֵי אֶת עֲבָדֵי עָלֶי לְאַרְבַּ פִּיּוֹם הַזֶּה: ס

17. שמ"א ח

(יא) וַיֹּאמֶר זֶה יְהִיָּה מִשְׁפֵּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִמְלֹךְ עֲלֵיכֶם אֶת בְּנֵיכֶם יִקַּח וְשָׂם לוֹ בְּמִרְכָּבָתוֹ וּבְפָרָשָׁיו וְרָצוּ לִפְנֵי מִרְכָּבָתוֹ: (יב) וְלִשְׂוֹם לוֹ שָׂרֵי אֱלֹפִים וְשָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְלַחֲרֹשׁ חֲרִישׁוֹ וְלַקְצָר קִצְרֵוֹ וְלַעֲשׂוֹת כְּלֵי מַלְחָמָתוֹ וְכִלֵּי רֶכֶב: (יג) וְאֶת בְּנוֹתֵיכֶם יִקַּח לְרִקְחוֹת וְלִטְבָּחוֹת וְלֵאֲפוֹת: (יד) וְאֶת שְׂדוֹתֵיכֶם וְאֶת פְּרִמֵיכֶם וְזִיתֵיכֶם הַטּוֹבִים יִקַּח וְנָתַן לַעֲבָדָיו:

18. יהושע ט"ו

(מח) וּבָהָר שְׁמִיר וַיִּתְיַר וְשׁוֹכָה: (מט) וַדְּנָה וְקָרִית סִנְהָה הִיא דָּבָר: (נ) וַעֲנַב וְאַשְׁתְּמָה וְעָנִים: (נא) וְגִשְׁן וְחֶלְזָן וְגִלְהָ עָרִים אַחַת עֶשְׂרֵה וְחִצְרֵיהֶן: (נב) אָרָב וְרוֹמָה וְאַשְׁעָר: (נג) וַיְנִים וּבֵית תַּפּוּחַ וְאַפְקָה: (נד) וְחַמְסָה וְקָרִית אַרְבַּע הִיא חֲבֵרוֹן וְצִיעֵר עָרִים תֵּשַׁע וְחִצְרֵיהֶן: ס